

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 2. februar 2021

Sak

2020/0350 Rygge Båtforening – org.nr. 992 443 685 – klage over avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon

Til stede: Leder Martin Hennig, medlem Shabneet K. Bains og medlem Åse Gustavsen

Sakens bakgrunn

Rygge Båtforening (klager) søkte 28. august 2019 om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2018. Søknadsbeløpet gjaldt et kompensasjonsbeløp på 94 852 kroner etter forenklet modell.

Lotteritilsynet avslo søknaden 2. desember 2019, med den begrunnelse at søknadsgrunnlaget inneholder kostnader forbundet med å eie og drifte båt, som anses for å være privatøkonomiske interesser og et behov av privat karakter som ikke gis kompensasjon, jf. forskrift om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner (forskriften) § 3 tredje ledd bokstav d. Lotteritilsynet viste til at klager ikke hadde foretatt en avgrensning av slike kostnader i søknaden, jf. forskriften § 5 niende ledd. Videre ble det vist til at kostnader knyttet til drift og vedlikehold av bygg, anlegg eller annen eiendom for utleie skal trekkes ut av søknadsgrunnlaget etter forskriften § 6 bokstav d.

Klager påklaget vedtaket 19. desember 2019. Klager anfører at foreningen har aktiviteter og anlegg som er til nytte for allmennheten, og viser til åtte punkter i den forbindelse. Klager viser til at utsettingsrampen for båter er for allmennheten, at det interkommunale brannvesenet har øvelser i havnebassenget ved denne og at gjestehavnen er base for tilrettelagte maritime aktiviteter for alle, også de med spesielle behov. Kyststien og Blomsterveien i kommunen passerer gjennom klagers disponible areal, og mange bruker foreningens parkering som utgangspunkt for tur her. Asfaltering og vedlikehold av kyststien gjøres av klager, og det er plassert ut benker og grill i klagers regi. Klager har kran som brukes av blant annet redningsselskapet og politiet, og åpne toaletter og dusjer for allmennheten. Moloen mot nord er til gratis disposisjon på dagtid, med 11 gjesteplasser, og medlemmer jobber dugnad her i ferietid. Klager vedlikeholder også to strender som er nærmeste nabo til foreningen. Her er det gressplen, søppeldunker, badestige og sittegrupper som klager vedlikeholder.

Oslofjorden Båteierunion har også inngitt klage på klagers vegne. Oslofjorden Båteierunion viser til at organisasjonen tidligere har sendt inn en høringsuttalelse

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

vedrørende de gjeldende endringene i forskriften, og at de anbefalte klager å sende inn søknad. Klager har godkjent registrering i Frivillighetsregisteret, og har dermed fått sin driftsform godkjent som frivillig arbeid. En båtforening blir drevet på ideelt grunnlag, og medlemmer i en båtforening er medlemmer nettopp der fordi de har båt og er interessert i det maritime. Det vises til at det ikke er forskjell mellom medlemmer i en båtforening og en fotballklubb. Vurderingen som er gjort må være begrunnet i en misforståelse og feiltolkning av driftsformene i en marina og en forening. Det henvises til høringsuttalelsen for utfyllende begrunnelse. Det fremgår der at båtforeninger blant annet organiserer, utvikler og fremmer interessen for maritim aktivitet og friluftsliv, samt ivaretar kystlinjen og kyststier som allmennheten bruker. Foreningene har opparbeidede plasser med benker og bord som benyttes, og det er fiskemuligheter fra brygger og kaianlegg. I tillegg bruker Sjøvett-kampanjer, ungdomsaktiviteter og sjøspeidere båtforeningenes fasiliteter, og noen båtforeninger er også beredskapshavner. Arbeidet i foreningene blir utført på dugnad. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.

Rygge Båtforening har meldt seg ut av Oslofjorden Båteierunion. Det er uvisst for Lotterinemnda hvorvidt Rygge Båtforening ønsker at anførselene til Oslofjorden Båteierunion tas med og behandles i klagen, men Lotterinemnda har valgt å ta stilling til anførselene som har kommet fra Oslofjorden Båteierunion.

Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre sitt vedtak, og har oversendt innstilling 5. mai 2020 til Lotterinemnda for behandling.

Det rettslige grunnlaget

Det rettslige grunnlaget for ordningen er forskrift 23. oktober 2018 nr. 1600 om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner.

Formålet med ordningen er å fremme frivillig aktivitet, og den skal kompensere for kostnader frivillige organisasjoner har til merverdiavgift ved kjøp av varer og tjenester, jf. forskriften § 1.

Det følger av forskriften § 3 tredje ledd bokstav d at det ikke gis merverdiavgiftskompensasjon til virksomheter «som kommer en lukket krets til gode, gir privatøkonomiske fordeler eller dekker det som normalt anses for å være kostnader av privat karakter».

Etter forskriften § 5 niende ledd er det søkeren selv som må foreta en avgrensning av hvilke kostnader som skal være med i søknaden, dersom organisasjonen også driver virksomhet som faller utenfor ordningen. Dette kan gjøres «gjennom organisatoriske eller økonomiske skillelinjer innenfor den enkelte organisasjon». Dersom søkeren ikke har foretatt en slik avgrensning, følger det av bestemmelsen at søknaden etter en totalvurdering kan avslås.

Forskriften § 6 bokstav a fastsetter at det ikke ytes kompensasjon for «kostnader eller anskaffelser som faller utenfor den frivillige og ikke-fortjenestebaserte delen av virksomheten eller er knyttet til virksomhet som kommer inn under § 3 tredje ledd».

Ved søknad etter forenklet modell følger det av forskriften § 7 at søknadsgrunnlaget skal beregnes av «totale driftskostnader etter avgrensning og poster det skal gjøres fradrag for, jf. andre ledd og § 6».

Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

Rygge Båtforening sin klage gjelder Lotteritilsynets vedtak om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon.

Klagers formål er ifølge vedtektene § 1 «gjennom organisering av båteiere, å arbeide for båtsakens fremme i Rygge. Medlemskap kan kun tildeles personer som er bosatt i Rygge kommune eller har tilknytning til kommunen.» Hovedaktiviteten til klager er å legge til rette for medlemmer og allmennheten inkludert funksjonshemmede som ønsker å bade, padle, kjøre båt eller bare se litt på sjølivet. Klagers regnskap viser kostnader til blant annet vedlikehold av naust og brygger, strøm, diverse administrative kostnader og forsikring. Ifølge referat fra årsmøtet har klager pusset opp et naust og utbedret gangveien til flytebyggene.

Frivillige organisasjoner kan få merverdiavgiftskompensasjon, jf. forskriften § 3 første ledd, men etter forskriften § 3 tredje ledd bokstav d) faller «virksomhet som kommer en lukket krets til gode, gir privatøkonomiske fordeler eller dekker det som normalt anses for å være kostnader av privat karakter» utenfor kompensasjonsordningen.

I høringsnotat til gjeldende forskrift § 3 bokstav d), pkt. 2.4.2, er det uttalt at:

«Kostnader forbundet med å eie og drifte en båt herunder kostnader med båtplass anses for å være av privatøkonomisk interesse og et behov av privat karakter. En båtforening som disponerer friareal som ikke er åpen for allmennheten skal ikke motta kompensasjon. En båtforening kan imidlertid motta kompensasjon for kostnader knyttet til den øvrige virksomheten i foreningen så lenge kravene i forskriften er oppfylt. Tilsvarende skal en båtforening som legger til rette for aktivitet i sjøen ved at ikke-medlemmer også kan bruke området kunne søke kompensasjon for kostnader som ikke er knyttet til å tilby båtplasser til medlemmer.»

I lys av ordlyden i forskriften § 3 bokstav d) og uttalelsen i høringsnotatet, finner Lotterinemnda at foreningens kostnader knyttet til vedlikehold av naust og brygger, strøm, diverse administrative kostnader og forsikring er kostnader som (i hovedsak) er forbundet med å eie og drifte båt, herunder å ha båtplass. Kostnadene til klager gjelder først og fremst medlemmenes interesse i blant annet å ha vedlikeholdte båtplasser og utstyr, og anlegg for vår- og vinterutsett for sine privateide båter. Kostnader av denne typen anses normalt å være av privat karakter som ikke gir grunnlag for merverdiavgiftskompensasjon. Lotterinemnda

finner at kostnadene til dette dekker det som normalt må anses å være kostnader av privat karakter, jf. forskriften § 3 tredje ledd bokstav d. At slike kostnader kan gi visse positive ringvirkninger for andre enn organisasjonens medlemmer, som for eksempel vedlikehold av havneområdet, endrer ikke på dette. Lotterinemnda viser til sammenligning til Lotterinemndas vedtak i sak 2020/266.

Klager skal i søknadsgrunnlaget gjøre avgrensinger for kostnader knyttet til å eie og drifte båt, som er kostnader av privat karakter etter forskriften § 3 tredje ledd bokstav d. Det følger av forskriften § 5 niende ledd at klager selv skal foreta en avgrensning i søknaden for virksomhet som faller utenfor kompensasjonsordningen. Som det videre fremgår av forskriften § 7, skal søknadsbeløpet da beregnes på grunnlag av totale driftskostnader etter avgrensninger i søknadsgrunnlaget, slik dette er oppstilt i § 6, herunder bokstav a, jf. § 3 tredje ledd, og etter fradrag som angitt i § 7 andre ledd.

Lotterinemnda bemerker at i tillegg til kostnader knyttet til å tilby båtplasser, har klager i søknadsgrunnlaget inkludert kostnader knyttet til utleie av bygg/lokalerdriver. Kostnader knyttet til kostnader knyttet til drift og vedlikehold av bygg, anlegg eller annen eiendom for utleie skal trekkes ut av søknadsgrunnlaget i henhold til forskriften § 6 bokstav d. Klager har ikke trukket ut disse kostnadene fra søknadsgrunnlaget i sin søknad.

I klagen er det tatt med en punktliste over foreningens allmenntilgode aktiviteter. Imidlertid har ikke klager i denne punktlisten foretatt en avgrensning av hvilke kostnader som knytter seg til disse aktivitetene og som skal være med i søknaden. Det er i klagen heller ikke avgrenset mot virksomhet som faller utenfor merverdiavgiftskompensasjonsordningen. I henhold til forskriften § 5 niende ledd, kan en slik avgrensning gjøres organisatoriske eller økonomiske skillelinjer innenfor den enkelte organisasjon. Videre følger det av forskriften § 5 niende ledd tredje punktum at virksomhet både innenfor og utenfor formålet med ordningen, og som ikke har foretatt en slik avgrensning ved søknad, kan etter en totalvurdering få avslag på søknaden. Lotterinemnda er enig med tilsynet i at søknaden på denne bakgrunn skal avslås i sin helhet.

På vegne av klager gjør Oslofjorden Båteierunion gjeldende at det gjøres forskjell på de ulike områdene av frivillig virksomhet, og at at det utgjør forskjellsbehandling at fotballklubber gis merverdiavgift. Lotterinemnda bemerker at i alle tilfeller hvor det søkes om merverdiavgiftskompensasjon, må vilkårene i forskriften være oppfylt. Dette gjelder for samtlige søkere, uavhengig av hva slags type forening som søker. Det må i den enkelte sak utføres en konkret vurdering, og utfallet av søknaden vil bero på om forskriftens krav er oppfylt. Sentralt i denne vurderingen er om den enkelte forenings kostnader omfattes av ordningen, eller faller utenfor ordningen, jf. forskriften § 3 bokstav d. Dersom søker har kostnader som faller utenfor ordningen må det foretas en avgrensning i henhold til forskriften § 5 niende ledd. Lotterinemnda bemerker for øvrig at klager ikke har vist til konkrete saker fra Lotteritilsynet eller Lotterinemnda som kan tale for at klager har blitt utsatt for usaklig forskjellsbehandling. Lotterinemnda finner at klagers anførsel om forskjellsbehandling ikke kan føre frem. Det vises for øvrig til Lotterinemndas vedtak i sak 2020/349, hvor Lotterinemnda gjennomgår Lotteritilsynets praksis i søknader om

merverdiavgiftskompensasjon fra andre typer frivillige organisasjoner. I denne saken konkluderte Lotterinemnda med at den båtforeningen som saken gjaldt ikke var utsatt for usaklig forskjellsbehandling.

Konklusjon

Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at tilsynets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er godkjent elektronisk